Infosessie ASBEST 14 oktober 2021

programma voormiddag

ONTVANGST – 9u-9u30		
Deel 1 – 9u30-10u	**Inleiding:** Wat is asbest? Soorten, herkomst, eigenschappen en belangrijkste toepassingen (+ moeilijk onderscheid met NT-materiaal)	Mireille Verboven (BOVA ENVIRO+)
Deel 2 – 10u-11u	**Gezondheidsrisico's:** risico's ifv blootstelling en concentratie, ziektebeelden en PBM's	Geert Timmerman (Artimis)
PAUZE – 11u-11u15		
Deel 3 – 11u15-12u30	**Wettelijke verplichte inventarissen en sloopopvolgingsplannen:** Wat? Wanneer? Wie? Hoe? en vastgestelde problemen in de praktijk	Maaike Lagrou (D&B Solutions)
LUNCH – 12u30-13u		

DENUO I.S.M. BOVA ENVIRO+ ASBESTINVENTARIS – SOP 14/10/2021

Maaike Lagrou – D&B Solutions

D&B SOLUTIONS

ADVIESBUREAU VOOR SLOOP EN ASBEST

- Sloopopvolgingsplan – erkend tracimatdeskundige
- Asbestinventarisatie
  - Visuele asbestinventaris
  - Destructieve asbestinventaris bij sloop of renovatie
- Projectmanagement sloop
- Subsidiedossier voor verwaarloosde bedrijfsruimtes
- Brownfieldmanagement
- Opleiding i.k.v. asbest

SLOOP/ONTMANTELING VAN EEN GEBOUW OF INFRASTRUCTUUR

Diverse documenten nodig bij de omgevingsvergunning/aanbesteding

- Sloopopvolgingsplan of SOP (in Vlaanderen) → Geen erkenning vereist
  Sloop- en asbestdeskundige (Tracimat)

- Destructieve asbestinventaris (in Vlaanderen als het sloopvolume klein is of Brussels Hoofdstedelijk Gewest) → Sloop- en asbestdeskundige (Tracimat)
  Geen erkenning vereist

- Archeologienota → Archeoloog
- Technisch verslag → Bodemsaneringsdeskundige

PROGRAMMA

Deel 1
Asbest
Asbestinventaris

Deel 2
Sloopopvolgingsplan

PROGRAMMA

Deel 1
Asbest
Asbestinventaris

Deel 2
Sloopopvolgingsplan

HET BEGRIP ASBEST

- Asbest? Qué?
- Gigantische omvang aan asbestpassief in onze omgeving
- Er heerst een vals veiligheidsgevoel over het aanwezige asbest in de omgeving
- Geen ‘direct’ gevaar maakt ons vaak te nonchalant
- Asbest is een grote geldverslinder
- De pakkans is nihil

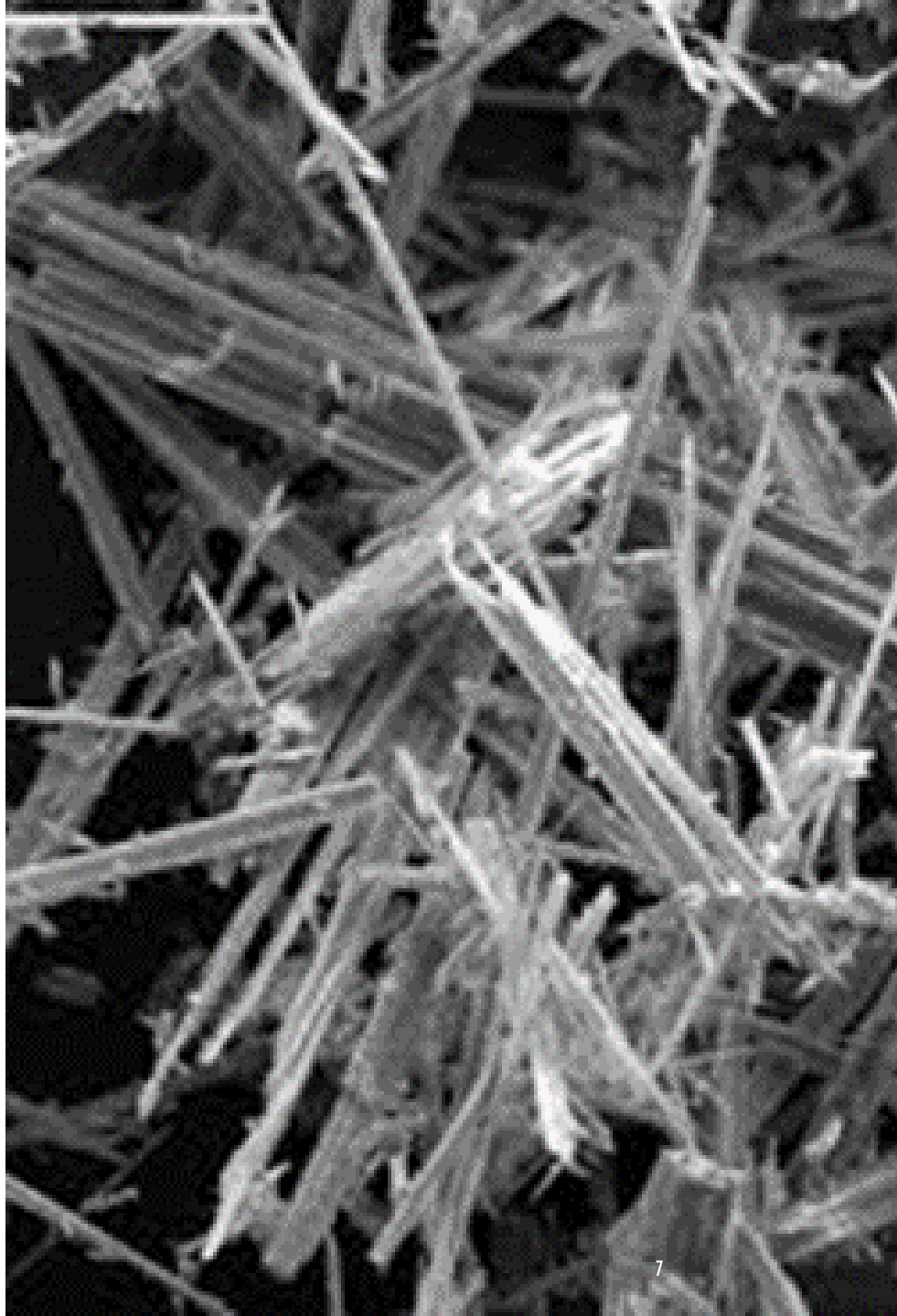

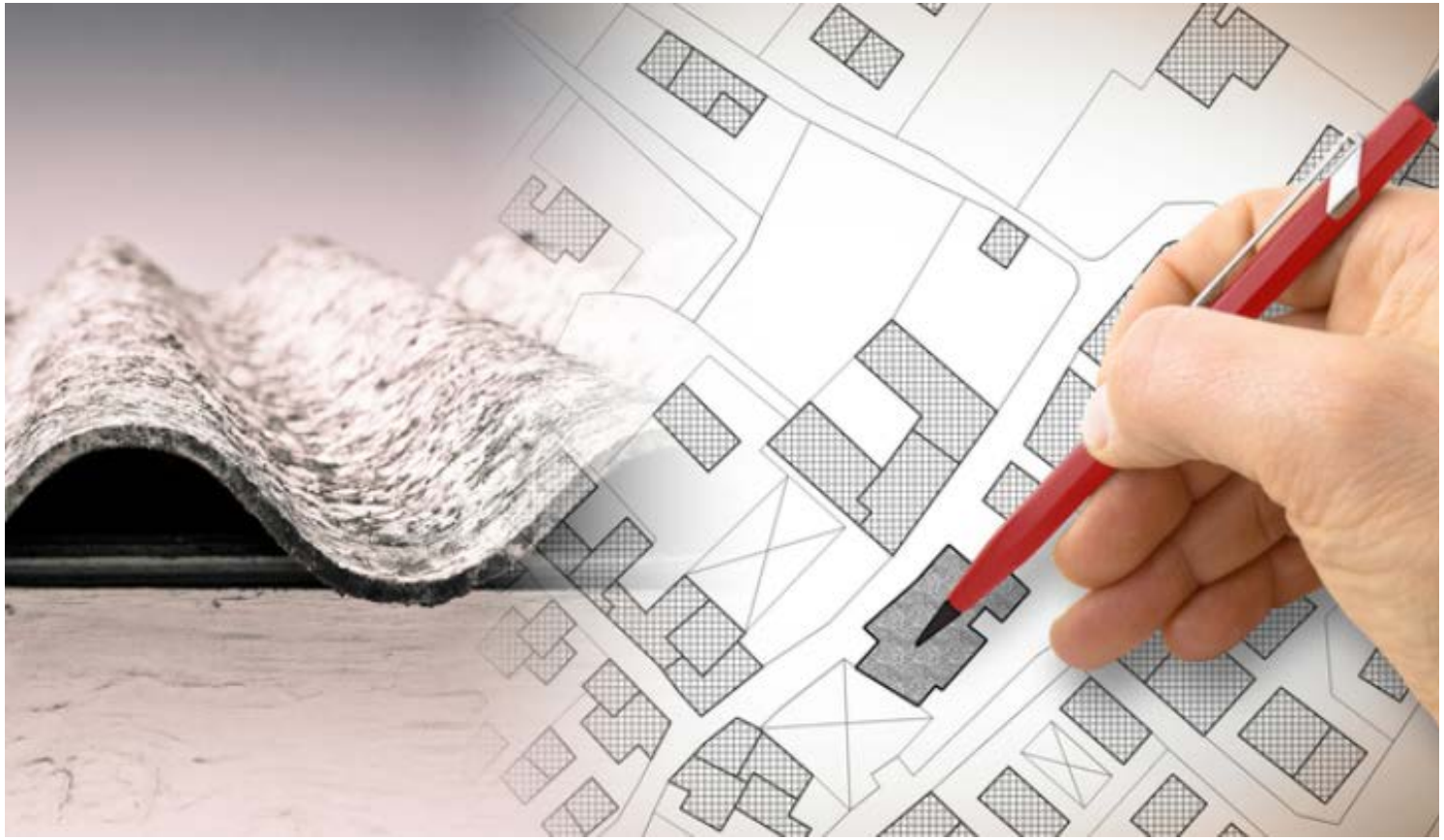

ASBESTINVENTARIS

ASBESTINVENTARIS

WANNEER VERPLICHT?

- Werkgevers
  - Visuele asbestinventaris – verplicht sinds 1995 (blootstellingsbeheersing) -> nog steeds achterstand
  - Destructieve asbestinventaris: Werkgevers die hun werknemers renovatie- of sloopwerken laten uitvoeren bij particulieren of derden
- Gebouweigenaars – asbestattest (vanaf 2022)

ASBESTINVENTARIS

SOORTEN

Niet-destructieve of visuele inventaris

Destructieve inventaris

ASBESTINVENTARIS
DOEL

Visuele asbestinventaris

- Beheersprogramma bescherming werknemers of onderhoudsmensen i.f.v. blootstelling
- Beheersprogramma:
  - Fixatie
  - Inkapselen
  - Verwijderen
  - Jaarlijkse inspectie

Destructieve asbestinventaris

- Bescherming werknemers i.k.v. sloop-, of renovatiewerken
- Op voorhand te verwijderen zodat ze niet in ‘propere’ afvalstromen komen
- Identificatie van risicosituaties

ASBESTINVENTARIS

WIE

<=2021

- Geen erkenning nodig

Vanaf 2022

- Vlaanderen: gecertificeerd asbestdeskundige
- Brussels Hoofdstedelijk gewest en Wallonië geen erkenning nodig

ASBESTINVENTARIS

HOE

Een asbestinventaris wordt altijd opgemaakt na een inspectie.

1
- Op voorhand wordt alle technische informatie verzameld over de plannen, de opbouw en de historiek van het gebouw.

2
- Een deskundige inspecteert ter plaatse het volledige gebouw of deel ervan.

3
- De oplijsting van asbesthoudende materialen gebeurt op basis van voorkennis, expertise, observaties, staalnames en labo-analyses. Alle informatie wordt uiteindelijk gebundeld in een verslag, een sloopopvolgingsplan of een asbestattest.

ASBESTINVENTARIS

PROBLEMEN -NADELEN

- Visuele niet volledig – geen destructief onderzoek
- Visuele moet opgevolgd worden – in praktijk gebeurt dit amper
- Onvolledig vb. rabottorens Gent, Boerentoren Antwerpen
- Geen erkende deskundige nodig – 3500 toepassingen
- Aannemer moet het opstellen ter bescherming van zijn personeel – maar bouwheer niet
- Zelfstandige aannemer – geen verplichting
- Juistheid asbestinventaris vs. Prijs
- Standaardisatie – gevaarlijk? Bv. verwijderingsmethode

ASBESTVEILIG VLAANDEREN IN 2040

ACTIEF ASBESTAFBOUWPLAN

Vanaf 2022 - asbestattest

- Centrale databank
- Certificiëring van asbestdeskundigen

Tegen 2032 zouden eigenaars van gebouwen met een risico over een **asbestinventaris** moeten beschikken.

Elke eigenaar van een publieke constructie met risicobouwjaar is verplicht tegen 1 januari 2034 te ontdoen alle eenvoudig bereikbare hechtgebonden en niet-hechtgebonden asbesthoudende materialen met uitzondering van :

- Asbesthoudend pleisterwerk op wanden dat een laag risico vormt

Tegen 1 januari 2040 zijn constructie met risicobouwjaar asbestveilig te maken

De asbestveilige toestand na 1 januari 2040 te behouden.

Andere eigenaars worden gestimuleerd om **asbesttoepassingen te verwijderen:** asbestcement in daken en gevels en losgebonden asbesttoepassingen in elk geval tegen 2034, andere toepassingen in slechte staat tegen 2040.

ASBESTINVENTARIS

ASBESTATTEST

- Wordt afgeleverd door OVAM
- Vanaf 2022 bij verkoop van woningen verplicht
- Door gecertificeerde asbestdeskundigen
- Zal onderdeel uitmaken van de woningpas

ASBESTINVENTARIS

ASBESTATTEST - PROBLEMEN

- Er zijn massaal veel asbestdeskundigen nodig - zonder ervaring
- Visuele asbestinventaris – niet volledig – juridisch?
- Prijzenslag
- Combinaties met energiedeskundigen, elektrische keurders,… - verstandig?

PROGRAMMA

Deel 1
Asbest
Asbestinventaris

Deel 2
Sloopopvolgingsplan

SLOOPOPVOLGINGSPLAN

ONTSTAAN

SLOOPOPVOLGINGSPLAN

WETGEVING - VLAREMA

- Sinds 2012 geldt in Vlaanderen het Materialendecreet voor duurzaam materialenbeheer
- VLAREMA = Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

SLOOPOPVOLGINGSPLAN

WETGEVING - VLAREMA

- Het VLAREMA bevat gedetailleerde voorschriften over :
  - ✓ vervoeren en behandelen van afvalstoffen
  - ✓ rapporteren over afvalstoffen en materialen
  - ✓ hergebruik van grondstoffen
  - ✓ selectieve inzameling (sortering en ophaling) bij bedrijven
  - ✓ uitgebreide producentenverantwoordelijkheid
- VLAREMA 8 is goedgekeurd in juli 2021 (Nieuw)

SLOOPOPVOLGINGSPLAN
WAT

- Aandacht voor doeltreffend asbest-, en afvalbeleid
- Het bekomen van zuivere afvalstromen geschikt voor hoogwaardige toepassingen
- Selectief slopen en recyclage is een must

SLOOPOPVOLGINGSPLAN
WANNEER

Verplicht bij de omgevingsvergunningsaanvraag te voegen voor sloop-, ontmantelings-, of renovatiewerken aan :

- Infrastructuurwerken > 250 m^3
- Niet-residentiële gebouwen met een volume > 1000 m^3
- Residentiële gebouwen met een volume > 5000m^3

Sloopopvolging door een sloopbeheerorganisatie verplicht voor grote werven (vanaf juli 2022)

SLOOPOPVOLGINGSPLAN
DOEL

- Aandacht voor doeltreffend asbest-, en afvalbeleid
- Inventariseren gevaarlijke afvalstoffen
- Niet-gevaarlijke materialen die omwille van milieuhygiënische of bouwtechnische redenen niet thuishoren in de steenachtige fractie kunnen apart ingezameld worden bv. hout, pleisterwerk,…
- Op voorhand identificiëren van afvalstromen
- Het bekomen van zuivere afvalstromen geschikt voor hoogwaardige toepassingen
- Eerste stap naar selectief slopen en recyclage
- Goede inschatting prijs bij sloop

SLOOPOPVOLGINGSPLAN

WIE IS VERANTWOORDELIJKE VOOR DE OPMAAK

- Bouwheren
- Architecten

SLOOPOPVOLGINGSPLAN
WAT

Een oplijsting van alle afvalstoffen die verwacht worden bij de geplande sloop- of renovatiewerken:

- een **destructieve asbestinventaris**
- een inventaris van alle andere afvalstoffen die zullen vrijkomen bij de sloop
- alle aandachtspunten en technische details rond de aanpak van selectieve sloop- en afbraakwerken

Maakt integraal deel uit van de aanbestedingsdocumenten

SLOOPOPVOLGINGSPLAN

HOE

Volgens de standaardprocedure opmaak sloopopvolgingsplan:

Stap 1
Voorbereidend onderzoek

Verzamelen van informatie
- Bedrijfsactiviteiten en vergunningen
- Plannen en bestekken
- Fotomateriaal
- Bestaande asbestinventarissen
- Bodemonderzoeken
- Interviews
- …

SLOOPOPVOLGINGSPLAN

HOE

Stap 2
Veldonderzoek

Algemene rondgang gebouw/site

- Inzicht in indeling, structuur en complexiteit van het gebouw
- Site indelen in subeenheden
- Indien plannen aanwezig: zijn deze nog correct
- Geen plannen aanwezig: schets maken
- Bijzondere aandacht nodig voor bepaalde delen
- Ontoegankelijke delen
- Gevaarlijke situatie

Registratie van de materialen en hoeveelheden

- Grote structuurelementen: funderingen, muren, tussenvloeren,…
- Detailopname plafond, muur, installaties,…
- Staalnames voor asbestmaterialen te bepalen
- PAK spray test voor teerhoudendheid te bepalen
- Fotoreportage

SLOOPOPVOLGINGSPLAN

HOE

Stap 3
Rapportage

Administratieve gegevens

- Indentificatie opdrachtgever, deskundige, bouwheer
- Inplanting gebouw/site
- Datum opmaak sop
- Voorziene uitvoeringsdatum

Toelichting

- Beschrijving project
- Documenten historisch onderzoek
- Gegevens uitvoering veldonderzoek
- Beperkingen van het onderzoek

Sloopinventaris en sloopopvolging

- Inventaris van de materialen: overzicht gevaarlijke afvalstoffen en niet-gevaarlijke afvalstoffen met een opsplitsing in bovenbouw, onderbouw en buitenverhardingen uitgedrukt in tonnages
- Destructieve asbestinventaris en advies asbestverwijderingsmethode
- Voorstel recyclagemogelijkheden
- Werfspecifieke aandachtspunten

SLOOPOPVOLGINGSPLAN
GELDIGHEID

2 jaar

SLOOPOPVOLGINGSPLAN

WIE

<=2021

- Iedereen als er niet gewerkt wordt met Tracimat
- Een erkend sloop- en asbestdeskundige door Tracimat als er gewerkt wordt met Tracimat

Vanaf 2022

- Een sloop- en erkend asbestdeskundige door Tracimat
  - Deskundige infrastructuur
  - Deskundige bouwwerken en infrastructuur

SLOOPOPVOLGINGSPLAN
TRACIMAT

- Sloopbeheerorganisatie (voorlopig de enige) sinds 2018
- Opvolging traceerbaarheidssysteem afvalstoffen die vrijkomen bij sloop
- Stuwende kracht achter de circulaire bouweconomie
- Beoordelen van het sloopopvolgingsplan en afleveren van de conformiteitsverklaring
- Afleveren van een verwerkingstoelating en sloopattest

  LMRP = laagmilieurisicopuin (goedkoper tarief bij breker)

  HMRP = hoogmilieurisicopuin
- Opleidingen en adviesverlening

SLOOPOPVOLGINGSPLAN

PROBLEMEN

- Het belang van een goed opgemaakt SOP wordt nog te veel onderschat
- Een SOP moet leesbaar zijn -> niet alleen een oplijsting van materialen
- Men beschouwt het veelal als het zoveelste papiertje
- LMRP en HMRP onderscheid is nog te weinig gekend
- Het gaat verder dan de opmaak van een sloopopvolgingsplan – sloopopvolging
- Kan niet altijd destructief gebeuren – soms te vroeg in het sloopproces
- Deskundige vs. Realiteit slopen

SLOOPOPVOLGING

WAT

Taak aannemer

Taak deskundige

Start der werken melden → Controlebezoek(en) → Voorlopig controleverslag → Aannemer krijgt verwerkingstoelating van Tracimat (LMRP)

↓

Einde der werken melden → Controleverslag → Anvraag sloopattest

SLOOPOPVOLGING

PROBLEMEN

- Administratief zeer log
- Nog te veel hiaten of problemen in het systeem
- Veel aannemers zijn nog niet georganiseerd of hebben geen kennis – frustratie deskundigen
- Er is niet altijd een prijsverschil tussen LMRP en HMRP – 1 stroom
- Momenteel wordt er gestopt na het verkrijgen van de verwerkingstoelating
- Deskundigen worden niet betrokken bij het sloopproces gebouwen – geen controle – pleiten om deskundigen mee aan tafel te krijgen vanaf de startvergadering
- De overheid moet verder gaan en durven beslissingen nemen
    - Bv. betrokkenheid deskundige in sloopproces gebouwen
    - Bv. Kwalificatie brekers – diverse afval/puinstromen kunnen aanvaard worden

DANKU VOOR UW AANDACHT

Maaike Lagrou – D&B Solutions